

Vážení čtenáři,
trazuje se, že první zemědělci se na našem území objevili před téměř devíti tisíci lety. Od té doby se způsob hospodaření na našich polích samozřejmě dramaticky změnil. Naši předkové by se dnes určitě nestačili divit, jaké vymoženosti dnešní zemědělství nabízí. Otázkou ale zůstává, jak by asi vnímali současné zacházení se zemědělskou půdou.

Na vlastní oči jsem měl možnost před několika lety vidět, jak na úrodné Hané do porostu sladovnického ječmene těsně před sklizní najela těžká technika se záměrem připravit plochu pro bezpečyby lukrativní investorský záměr. V tu chvíli mi hlavou prolétla slova písně populární švédské skupiny o moci peněz.

Nejen tento případ, ale celá řada dalších, má za následek razantní úbytek orné půdy v naší republice, a to zejména v posledních desetiletích. Číslo hovoří jasně: Od roku 1993 přišla Česká republika o více než 275 tis. ha orné půdy, do této plochy by se naše druhé největší město Brno vešlo hned 12x. Hlavní příčinou této neutěšené situace je zástavba, a to především logistická, tedy výstavba průmyslových hal a skladů.

Naše země má vůbec nejvíce těchto budov na jednoho obyvatele ve střední Evropě - na 1 tis. obyvatel připadá 1 100 m² hal. Svou roli hraje také rozšiřování měst, nejvíce půdy mizí okolo těch největších, jelikož města se historicky budovala právě v blízkosti úrodné půdy a s jejich zvětšováním často dochází k zástavbě té nejkvalitnější. Na druhé straně u nás leží ladem přibližně 14 tis. ha registrovaných brownfieldů, což je plocha celého města Plzně.

Loni schválená novela zákona o ochraně zemědělského půdního fondu sice zakazuje stavět skladovací haly na nejcennější půdě, ale zahrnuje výjimky pro strategické infrastruktury a projekty spojené s veřejnou dopravou.

Americký prezident Franklin Delano Roosevelt jednou řekl: „Národ, který ničí svou půdu, ničí sám sebe“. Jsou to slova, která by si zasloužila vytesat do kamene. Važme si, prosím, dědictví našich předků a předávejme ho dalším generacím v takovém stavu, aby si i ony jednou mohly vážit nás.

Dr. Ing. Zdeněk Chromý
Ústřední kontrolní
a zkušební ústav zemědělský, Brno

Aktuality a zajímavosti

Chytrá plečka z Opavy - méně chemie, více efektivity

Startup Ullmanna z Opavy vyvinul robotickou řádkovou plečku, která pomocí umělé inteligence identifikuje kulturní plodiny a mechanicky, bez použití herbicidů, reguluje plevel. Díky tomu lze snížit spotřebu chemických přípravků až o 80 %. Zařízení je kompatibilní s běžnými traktory a snadno nastavitelné podle konkrétní plodiny. Využívá kamerové senzory, výkonné minipočítače a strojové vidění. Plečka je určena pro řádkové seté plodiny jako je cukrová řepa, zelí, česnek, dýně nebo kukuřice. Firma, která se stala součástí švýcarského akceleračního programu MassChallenge, testuje řešení s mezinárodními partnery.

Nejméně registrací nových traktorů v EU od roku 2014

V roce 2024 klesly v EU registrace nových zemědělských traktorů o 8,1 %, což představuje nejnižší úroveň od roku 2014 a u nás činil pokles 12,4 %. Nejvýraznější propad zaznamenalo Maďarsko, kde došlo k poklesu o 44,8 %. Podle Evropského sdružení výrobců zemědělské techniky stojí za poklesem zejména nižší příjmy zemědělců, klimatická změna a nejistota v podpoře modernizace. Celkem bylo zaregistrováno 144 400 nových traktorů. Výjimkou s růstem prodeje byly silné traktory nad 251 koní, kde registrace vzrostly o 20 %.

Francouzský farmář objevil ložisko zlata za 4 mld. eur

Farmář v oblasti Auvergne ve střední Francii narazil při orbě na zlaté úlomky, které vedly k objevu ložiska obsahujícího více než 150 t zlata. Hodnota nálezů je odhadována na 4 mld. eur. V souladu s francouzským zákonem však nález přešel do vlastnictví státu. Geologové označují objev za jeden z nejvýznamnějších v historii Francie, ale povolení k těžbě však zatím nebylo vydáno kvůli obavám z dopadu na životní prostředí.

Další možnosti biologické ochrany s novým kmenem *Pseudomonas allopuntida*

Španělská společnost Futureco Bioscience uzavřela dohodu s japonským koncernem Sumitomo Corporation o vývoji a registraci nového biologického přípravku s kmenem *Pseudomonas allopuntida* B2017. Tento kmen vykazuje širokospektrální účinnost proti významným patogenům, jako jsou padlí, plíseň révy, plíseň šedá, *Pseudomonas syringae* a *Xanthomonas* spp. Působí preventivně, částečně i kurativně, zejména na listech, kde omezuje klíčení spor, růst patogenů a zároveň aktivuje obranné mechanismy rostlin. Má vysokou účinnost i tam, kde jiné biologické produkty selhávají. V současnosti probíhá jeho registrace v EU a USA pro uplatnění hlavně v zelenině, sádkách a vinicích.